

Γ. ΑΔΙΔΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Αντιφώντος Περί του χορευτού, 1-3

Στη διάρκεια των δοκιμών που γίνονταν στο σπίτι του χορηγού, ένα από τα αγόρια του χορού πέθανε, όταν του έδωσαν να πει κάτι (φάρμακον) – εὐφωνίας χάριν, σύμφωνα με την αρχαία υπόθεση του λόγου. Ο αδερφός του νεκρού Διοδότου, Φιλοκράτης, μήνυσε τον χορηγό για τον θάνατο, χωρίς όμως να του καταλογίζει πρόθεση. Το αδίκημα επέσυρε την ποινή της εξορίας. Ο κατηγορούμενος στην αρχή του λόγου προσπαθεί να αποσπάσει την εύνοια και την προσοχή των δικαστών.

Ἡδιστον μὲν, ὧ ἄνδρες δικασταί, ἀνθρώπων ὄντι μὴ γενέσθαι μηδένα κίνδυνον περὶ τοῦ σώματος, καὶ εὐχόμενος ἂν τις ταῦτα εὖξαιτο· εἰ δ' ἄρα τις καὶ ἀναγκάζεται κινδυνεύειν τοῦτο γοῦν ὑπάρχειν, ὅπερ μέγιστον ἐγὼ νομίζω ἐν πράγματι τοιοῦτῳ, αὐτὸν ἑαυτῷ συνειδέναί μηδὲν ἐξημαρτηκότι, ἀλλ' εἴ τις καὶ συμφορὰ γίγνοιτο, ἄνευ κακότητος καὶ αἰσχύνης γίγνεσθαι, καὶ τύχῃ μᾶλλον ἢ ἀδικίᾳ. Καὶ τοὺς μὲν νόμους οἱ κεῖνται περὶ τῶν τοιούτων πάντες ἂν ἐπαινέσειαν κάλλιστα νόμων κεῖσθαι καὶ ὁσιώτατα. Ὑπάρχει μὲν γὰρ αὐτοῖς ἀρχαιοτάτοις εἶναι ἐν τῇ γῇ ταύτῃ, ἔπειτα τοὺς αὐτοὺς αἰεὶ περὶ τῶν αὐτῶν, ὅπερ μέγιστον σημεῖον νόμων καλῶς κειμένων: ὁ χρόνος γὰρ καὶ ἡ ἐμπειρία τὰ μὴ καλῶς ἔχοντα διδάσκει τοὺς ἀνθρώπους. Ὡστ' οὐ δεῖ ὑμᾶς ἐκ τῶν λόγων τοῦ κατηγοροῦντος τοὺς νόμους μαθεῖν εἰ καλῶς ἔχουσιν ἢ μή, ἀλλ' ἐκ τῶν νόμων τοὺς τούτων λόγους, εὐὲς ὁρθῶς ὑμᾶς καὶ νομίμως διδάσκουσιν ἢ οὐ. Ὁ μὲν οὖν ἀγὼν ἐμοὶ μέγιστος τῷ κινδυνεύοντι καὶ διωκομένῳ. Ἡγοῦμαι μὲντοι γε καὶ ὑμῖν τοῖς δικασταῖς περὶ πολλοῦ εἶναι τὰς φονικὰς δίκας ὁρθῶς διαγιγνώσκειν, μάλιστα μὲν τῶν θεῶν ἕνεκα καὶ τοῦ εὐσεβοῦς, ἔπειτα δὲ καὶ ὑμῶν αὐτῶν. Ἔστι μὲν γὰρ περὶ τοῦ τοιούτου αὐτοῦ μία δίκη· αὕτη δὲ μὴ ὁρθῶς καταγνώσκειν ἰσχυροτέρα ἐστὶ τοῦ δικαίου καὶ τοῦ ἀληθοῦς.

Γ1. Να μεταφράσετε το απόσπασμα: Ὑπάρχει μὲν γὰρ αὐτοῖς ... καὶ διωκομένῳ.

Μονάδες 10

Γ2. Για ποίους λόγους οι δικαστές οφείλουν να δείχνουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον για τις δίκες που αφορούν φόνο;

Μονάδες 10

Γ3. Ἡδιστον μὲν, ὧ ἄνδρες δικασταί, ἀνθρώπων ὄντι μὴ γενέσθαι μηδένα κίνδυνον περὶ τοῦ σώματος, καὶ εὐχόμενος ἂν τις ταῦτα εὖξαιτο· εἰ δ' ἄρα τις καὶ ἀναγκάζεται κινδυνεύειν τοῦτο γοῦν ὑπάρχειν, ὅπερ μέγιστον ἐγὼ νομίζω ἐν πράγματι τοιοῦτῳ, αὐτὸν ἑαυτῷ συνειδέναί μηδὲν ἐξημαρτηκότι, ἀλλ' εἴ τις καὶ συμφορὰ γίγνοιτο, ἄνευ κακότητος καὶ αἰσχύνης γίγνεσθαι, καὶ τύχῃ μᾶλλον ἢ ἀδικίᾳ.

α. Να εντοπίσετε τα παραθετικά και να τα μεταφέρετε στον θετικό βαθμό, διατηρώντας στα επίθετα την πτώση, τον αριθμό και το γένος.

(3 x 1 = 3)

β. Να εντοπίσετε τους ρηματικούς τύπους που βρίσκονται σε ευκτική ἐγκλίση και να γράψετε το απαρέμφατο στον παρακείμενο.

(3 x 1 = 3)

γ. Να εντοπίσετε τα ουσιαστικά τρίτης κλίσης και να γράψετε την αιτιατική πτώση και στους δύο αριθμούς.

(8 x 0,5 = 4)

Μονάδες 10

Γ4. α. Να χαρακτηρίσετε συντακτικῶς τις παρακάτω λέξεις του κειμένου: μηδέν, νόμων, τοῖς δικασταῖς, τοῦ δικαίου.

(μονάδες 4)

β. καὶ εὐχόμενος ἂν τις ταῦτα εὖξαιτο: Να δικαιολογήσετε τον τρόπο εκφοράς της πρότασης. Να βρείτε και να χαρακτηρίσετε το εἶδος του λανθάνοντος υποθετικού λόγου.

(μονάδες 4)

γ. Ἡγοῦμαι μὲντοι γε καὶ ὑμῖν τοῖς δικασταῖς περὶ πολλοῦ εἶναι τὰς φονικὰς δίκας ὁρθῶς διαγιγνώσκειν: Να τρέψετε τον πλάγιο λόγο σε ευθύ.

(μονάδες 2)

Μονάδες 10